



Internet Hotline beszámoló



A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság kiadványa
az Internet Hotline 2023. évi tevékenységéről

Tartalomjegyzék

Köszöntők	4
Elnöki köszöntő	4
Az Internet Hotline osztályvezetőjének köszöntője	5
Alapinformációk	6
Kik vagyunk?	6
Mit lehet bejelenteni?	6
Hol és hogyan lehet bejelentést tenni?	8
A működés és eljárás keretei	8
Miben tudunk segíteni? Mi történik a bejelentéssel?	9
Mi az, amiben nem tudunk segíteni?	11
A 2023-as év tapasztalatai	12
Általános tapasztalatok	12
2023-ban a különböző bejelentési kategóriákban érkezett jelzések összes bejelentéshez viszonyított aránya	13
Intézkedést igénylő és nem igénylő bejelentések 2023-ban	14
Szülőktől érkező bejelentések	15
A közösségimédia-platformokkal kapcsolatos bejelentések alakulása 2023-ban	17
Kiemelt jelenségek	18
Szexting	18
Online behálózás	18
Szexuális célú zsarolás	19
Gyermekek által saját magukról készített online szexuális bántalmazást ábrázoló tartalmak	19
Mesterséges intelligencia által generált szexuális tartalmak	20
Intim képpel történő visszaélés	20
Kortárs online bántalmazás	21
Kiemelt bejelentési kategóriák	22
Gyermekek online szexuális bántalmazása: gyermekpornográfia kategória	23
Online zaklatás kategória	28
Hozzájárulás nélkül közzétett tartalom kategória	28
Adathalász tartalom kategória	29
Együttműködéseink és egyéb tevékenységeink	30
Partnereink	30
Edukációs, tájékoztató tevékenység	32
Tapasztalatok, vélemények	36
Az Internet Hotline vezetőjének meglátása a munkavállalói jóllét megőrzésének fontosságáról	36
Egy hotline elemző tapasztalata	36
Nemzeti Nyomozó Iroda	37
INHOPE	37
Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium	38

I Elnöki köszöntő

Tisztelt Olvasó!

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság vezetőjeként ajánlom figyelmébe online tájékoztató és segítségnyújtó szolgálatunk éves beszámolóját, amelyhez hasonló tavaly foghattak először a kezükbe. Érdemes évről évre áttekinteni az elvégzett munkát, hogy a számokból kirajzolódó tendenciákból le tudjuk vonni a szükséges következtetéseket. Az Internet Hotline jogsegélyszolgálatot 2011-ben hoztuk létre közérdekű feladatvállalásunk egyik pilléréként annak érdekében, hogy **az internet biztonságosabb hely legyen gyerekek és felnőttek számára egyaránt**. Kiadványunkból megismerhetik az Internet Hotline működését és bepillantást nyerhetnek a szolgálat mindennapi munkájába. Az Internet Hotline az elmúlt 13 évben több mint 17 ezer bejelentést kezelt, amelyek között kiugróan sok vonatkozott gyermekpornográf, azaz gyermekekkel szembeni szexuális bántalmazást ábrázoló tartalomra. Intő jel, hogy évről évre nő az intézkedést igénylő bejelentések száma, különösen azokban az esetekben, amelyek a gyerekek behálózására, szexuális célú zsarolására vonatkoznak az online térben. Az is szembetűnő, hogy majdnem minden ötödik bejelentés valamelyik közösségimédia-platformhoz kapcsolódott.

A világhálón elkövetett sérelmek gyors és hatékony kezeléséhez **nemzetközi összefogásra** van szükség. Ezért van kiemelt jelentősége annak, hogy az Internet Hotline tagja a gyermekek online szexuális

kizsákmányolása ellen küzdő INHOPE nemzetközi szövetségnek. Szakmai együttműködéseinknek köszönhetően egyre hatékonyabban tudunk fellépni a gyermekekkel szembeni szexuális bántalmazást megvalósító tartalmak ellen.

A felnőtt társadalom erkölcsi kötelessége a felnővekvő korosztályok védelme, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság tevékenysége során ezért kiemelt jelentőséget tulajdonít a gyermekek védelmének, annak, hogy a fiatalok tisztában legyenek az online tér veszélyeivel és megfelelően tudjanak védekezni és fellépni az esetleges jogsértések ellen az online térben.

Az Internet Hotline a tavalyi évben több mint 1700 embert ért el személyesen **szemléletformáló és edukációs, tudatosító tevékenysége** során. Interaktív foglalkozások, workshopok, konferencia-előadások és kerekasztal-beszélgetések keretében érték el gyermekeket, fiatalokat, egyetemi hallgatókat, pedagógusokat, szülőket és gyermekek védelmével foglalkozó szakembereket is.

Az Internet Hotline már a létével is azt üzeni, hogy fel lehet lépni a világhálón elkövetett visszaélésekkel szemben. Több ezer ügy tanúsítja azt, hogy **érdeemes segítséget kérni, van hova fordulni**.

Koltay András / elnök
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság



Az Internet Hotline osztályvezetőjének köszöntője

2023 fontos év volt a számunkra, ugyanis a digitális gyermekvédelemről, a gyermekek online veszélyeknek való kitettségéről többet lehetett hallani, mint korábban bármikor, ezáltal az Internet Hotline munkáját is megnövekedett figyelem övezte. Sokan voltak kíváncsiak a tapasztalatainkra, hiszen az immáron több mint 12 éves működés során hazai szinten **példa nélküli, speciális szaktudást és gyakorlatot szereztünk** az online térben történő visszaélések kezelésében. Büszke vagyok a munkatársaimra, akik a pszichésen rendkívül megterhelő, nehéz tartalmak elemzése, valamint az alapos, elkötelezett mindennapos munkavégzés mellett számos iskolába, egyetemre, konferenciára és szakmai rendezvényre is eljutottak és beszámoltak a tevékenységünkről. Az év összegzéseként, úgy érzem, helytállt az időközben négyfősre bővült csapatunk, amiért **köszönettel tartozom** nemcsak nekik, hanem a mögöttünk álló és teljes körű támogatást biztosító hatóságnak is.

A hotline alapját azonban mindenkor a bejelentések képezik. De pontosan mit is takarnak ezek a bejelentések? Hol kétségbeesett, elkeseredett segítségkéréseket, hol megelőző, figyelmeztető szándékú jelzéseket, hogy mással ne történhessen baj. Minden esetben **megtisztelő az a bizalom**, amivel a bejelentőink hozzánk fordulnak és segítséget kérnek tőlünk vagy jelzést tesznek. Hálás vagyok, amiért 2023-ban 2047 alkalommal gondolta úgy, akár egy szülő, egy gyermek, akár egy átlagos felhasználó vagy egy külföldi hotline, hogy tudatosan, felelősségteljesen szeretne tenni egy tisztább online világért. Továbbra is arra biztatok minden internethasználót, hogy jelzésükkel segítsék a munkánkat, **tegyenek bejelentést, bátran álljanak ki magukért és gyermekeik jogaiért, akkor is, ha a sérelem az online térben érte őket!**

Csalár Dorina
osztályvezető



Kik vagyunk?

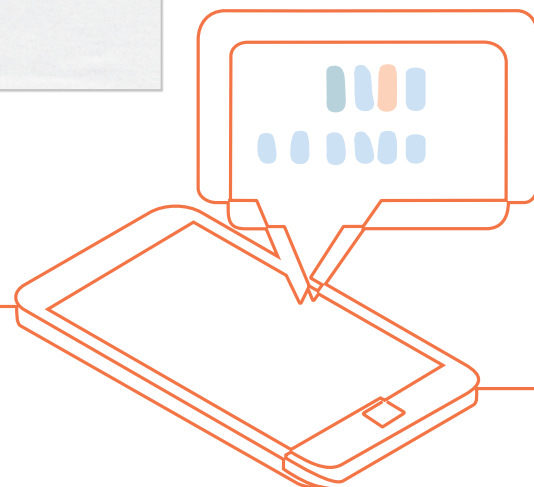
Az Internet Hotline (a továbbiakban: Internet Hotline, IH) a **Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala** (a továbbiakban: NMHH Hivatala) által, közérdekű feladatellátás keretében, 2011 óta működtetett internetes tájékoztató és segítségnyújtó szolgálat, ahol azon dolgozunk, hogy az internet biztonság-

gosabb hely legyen. Az IH-hoz azokat az online tartalmakat lehet bejelenteni, amelyekről a bejelentő azt feltételezi, hogy jogsértőek vagy károsak lehetnek a kiskorúak fejlődésére. Az elmúlt **közel 13 évben több mint 17 000 bejelentést** kezeltünk.

Mit lehet bejelenteni?

Az IH-nál interneten elérhető tartalmakról fogadunk bejelentéseket, nyolc különböző kategóriában:

- **gyermekpornográfia,**
- **hozzájárulás nélkül közzétett tartalom,**
- **online zaklatás,**
- **adathalász tartalom,**
- **rasszista, valamely közösség ellen uszító tartalom,**
- **illegális pszichoaktív szerek népszerűsítésére, fogyasztására felhívó tartalom,**
- **erőszakos, illegális cselekményre felhívó, azt népszerűsítő tartalom,**
- **egyéb, kiskorúakra káros tartalom.**



Gyermekpornográfia kategóriában a gyermekek online szexuális bántalmazásával, kizsákmányolásával összefüggésben felmerülő eseteket lehet bejelenteni, így többek között azokat a tartalmakat, amelyek a 18 év alatti (akár létező, akár nem létező) személyt a nemiséget súlyosan szeméremszérintő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló helyzetben, pózban ábrázolják.

A **hozzájárulás nélkül közzétett tartalom** kategóriában az adott személy hozzájárulása, engedélye nélkül róla vagy gyermekéről készült, interneten közzétett fényképet, videó- vagy hangfelvételt, illetve egyéb személyes adatot lehet bejelenteni. A hozzájárulás nélkül közzétett tartalom egyik gyakori típusa az intim képpel való visszaélés.

Online zaklatás kategóriában fogadjuk az olyan jelzéseket, amelyekben az online térben történő szándékos, ismétlődő, hosszabb időn keresztül, gyakran nagy nyilvánosság előtt zajló bántalmazásról számol be az érintett. A zaklatás célja lehet az áldozat bosszantása, megalázása, megszégyenítése vagy akár a bosszú is. Ide tartoznak például a hamis profilokkal, a profilfeltörésekkel, a lejáratással, a fenyegetéssel és a pletykákra épülő weboldallal kapcsolatos esetek.

Az **adathalász tartalom** kategóriát abban az esetben választhatja a bejelentő, ha olyan, interneten elérhető tartalmakról szerez tudomást, melyek célja, hogy személyes (név, lakcím, születési adatok, felhasználónév, jelszó) vagy pénzügyi (bankszámlaszám,

bankkártya azonosító adatai, PIN-kód) adatokat csaljanak ki a szándékosan megtévesztett személyektől. Itt jellemzően online pénzügyi csalásokkal kapcsolatos jelzések érkeznek.

Rasszista, valamely közösség ellen uszító tartalom kategóriában jelenthetők be az olyan tartalmak, amelyek valamely közösség vagy annak tagja ellen gyűlöletet keltenek, másokat gyűlöletre vagy erőszakra uszítanak a közösség valamely védett tulajdonsága alapján. Ilyen tulajdonság lehet például valamely nemzetiséghez, etnikai, faji, vallási csoporthoz tartozás, nemi identitás, szexuális irányultság, fogyatékoság.

Illegális pszichoaktív szerek népszerűsítésére, fogyasztására felhívó tartalom alatt a kábítószerrel kereskedő vagy annak fogyasztására buzdító weboldalakat, e-maileket, üzeneteket értjük.

Az **erőszakos, illegális cselekményre felhívó, azt népszerűsítő tartalom** kategóriában feltételezhetően terrorcselekményre buzdító, terrorizmust népszerűsítő vagy azt elősegítő weboldalakat, e-maileket, üzeneteket lehet bejelenteni az IH-hoz.

Egyéb, kiskorúakra káros tartalom kategóriában jelenthetők be az olyan tartalmak, amelyek a bejelentő megítélése szerint negatívan befolyásolhatják a kiskorúak szellemi, lelki, erkölcsi vagy fizikai fejlődését, azonban nem sorolhatók a többi bejelentési kategóriába.

Hol és hogyan lehet bejelentést tenni?

A felhasználóktól a weboldalon (<https://nmhh.hu/internethotline/>) elérhető **úrlapon** keresztül (<https://e-nmhh.nmhh.hu/e-nhh/4/urlapok/esf00120/>) vagy **e-mailben** (internethotline@internethotline.hu) fogadjuk a bejelentéseket.

Az úrlapon történő bejelentés során nem kötelező megadni a nevet és az elérhetőséget, **anonim módon** is elküldhető a bejelentés. Az IH munkatársai ez utóbbi esetben is

vizsgálják a jelzés tartalmát, de nem tudnak visszajelezni a bejelentőnek.

A külföldi társhotline-ok az INHOPE (International Association of Internet Hotlines), a gyermekek szexuális kizsákmányolása ellen küzdő nemzetközi szövetség által üzemeltetett **ICCAM** elnevezésű rendszerén keresztül küldhetnek jelzést.

A működés és eljárás keretei

Az IH működésére és eljárására vonatkozó szabályokat az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 149/B–D. §-a és az NMHH Szervezeti és Működési Szabályzatának 4. számú mellékletét képező IH eljárási szabályzat határozza meg. Az IH-nál a biztonságos internethasználathoz fűződő közérdek védelme céljából vizsgáljuk az internetes visszaéléseket, ezek kapcsán jogi segítséget és technikai tanácsokat nyújtunk. A bejelentés alapján indított vizsgálat **nem hatósági eljárás**, a tevékenységünk során nem gyakorolhatunk hatósági

hatáskört, és hatósági eszközöket sem alkalmazhatunk. A bejelentés **nem minősül hatósági ügynek**. Ennek megfelelően az IH nem kötelezhet senkit a bejelentő által sérelmezett tartalom eltávolítására, és bírságot sem szabhat ki.

Az Eht. rendezi a bejelentésekkel összefüggő adatkezelés és az adattovábbítás alapvető szabályait is, amelyek alapján az IH **törvényi adatkezelési felhatalmazással** rendelkezik a hozzá érkező bejelentésekkel összefüggésben.



Miben tudunk segíteni? Mi történik a bejelentéssel?

Az elsődleges célunk mindig az, hogy az ügy egyedi körülményeit figyelembe véve a **leghatékonyabb segítséget ajánljuk** bejelentőinknek. Törekszünk továbbá arra, hogy a bejelentett, feltehetően internetes visszaélést megvalósító tartalmak miatt kialakult sérelmes helyzetet a tartalom elérhetőségét biztosító szolgáltató minél gyorsabban orvosolja. Amint bejelentés érkezik az IH-hoz, megvizsgáljuk az abban foglaltakat. A legfontosabb a konkrét online tartalomra mutató, pontos URL-cím (link) megadása, ennek hiányában nem tudjuk beazonosítani a sérelmezett internetes tartalmat, teljes weboldalak átvizsgálására ugyanis az IH-nak nincs lehetősége.

Ezt követően megvizsgáljuk az elérés helyét abból a szempontból, hogy az érintett közösségi oldal vagy egyéb weboldal rendelkezik-e saját bejelentő úrlappal vagy panaszkezelési eljárással. Amennyiben igen, tájékoztatjuk erről a bejelentőt, és javasoljuk, hogy lehetőség szerint elsődlegesen ő maga járjon el, amihez megadjuk a szükséges segítséget. Ha a bejelentő korábban már megtette a jelzését a közösségi oldal, a tartalom- vagy tárhelyszolgáltató felé, de nem járt sikerrel, nem kapott visszajelzést vagy az érintett oldal nem rendelkezik bejelentő úrlappal, az IH veszi fel vele a kapcsolatot, és kéri a bejelentő által sérelmezett probléma vizsgálatát.

Az IH eljárásáról, a közösségi oldal, valamint a tartalom- vagy tárhelyszolgáltató visszajelzéséről minden esetben tájékoztatjuk a bejelentőt, feltéve, ha megadta az e-mail címét.

Ha a bejelentés alapján felmerül valamely nem magánindítványra üldözendő bűncselekmény lehetősége, az észlelést követő egy munkanapon belül továbbítjuk a bejelentést a nyomozó hatóságnak.

Fontos, hogy minden ügyet egyedileg kezeljünk. Ha a bejelentésből feltételezhető, hogy kiskorú a bejelentő, az IH gyermekbarát módon, közvetlenül, barátságosan, a gyermek számára is világosan és érthetően válaszol. A hozzánk forduló gyermekeket – az internetes visszaélés kezelése mellett – főként arra bátorítjuk, hogy beszéljen egy olyan felnőttel, akiben megbízik, fontos, hogy ne maradjon egyedül a problémájával. Emellett minden esetben felhívjuk a figyelmét a Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány bármikor és ingyenesen hívható segélyvonalára (116-111) is.



1

BEJELENTÉS

- Űrlapon
- E-mailben
- ICCAM

2

A BEJELENTÉS VIZSGÁLATA

Az URL-címen elérhető tartalom vizsgálata

3

INTÉZKEDÉS

Tartalom- vagy tárhelyszolgáltató, más hatóság, szervezet, Nemzeti Nyomozó Iroda vagy külföldi hotline megkeresése

4

TÁJÉKOZTATÁS

Bejelentő tájékoztatása a megtett intézkedésről, amennyiben a bejelentés nem anonim

Mi az, amiben nem tudunk segíteni?

Az IH nem jogosult:

- a médiaszolgáltatásban, sajtótermékben megjelenő tartalmak;
- a kéréslen elektronikus hirdetések (spam);
- a szerzői jogi jogviták;
- a webáruházakkal kapcsolatos fogyasztói panaszok;
- az adatkezelési tájékoztatók, vagy azok hiányának;
- az impresszum tartalmának, hiányának;
- az illegális filmletöltő oldalak;
- és a más hatóság, bíróság vagy más állami szerv kizárólagos hatáskörébe tartozó internetes visszaélés vizsgálatára.

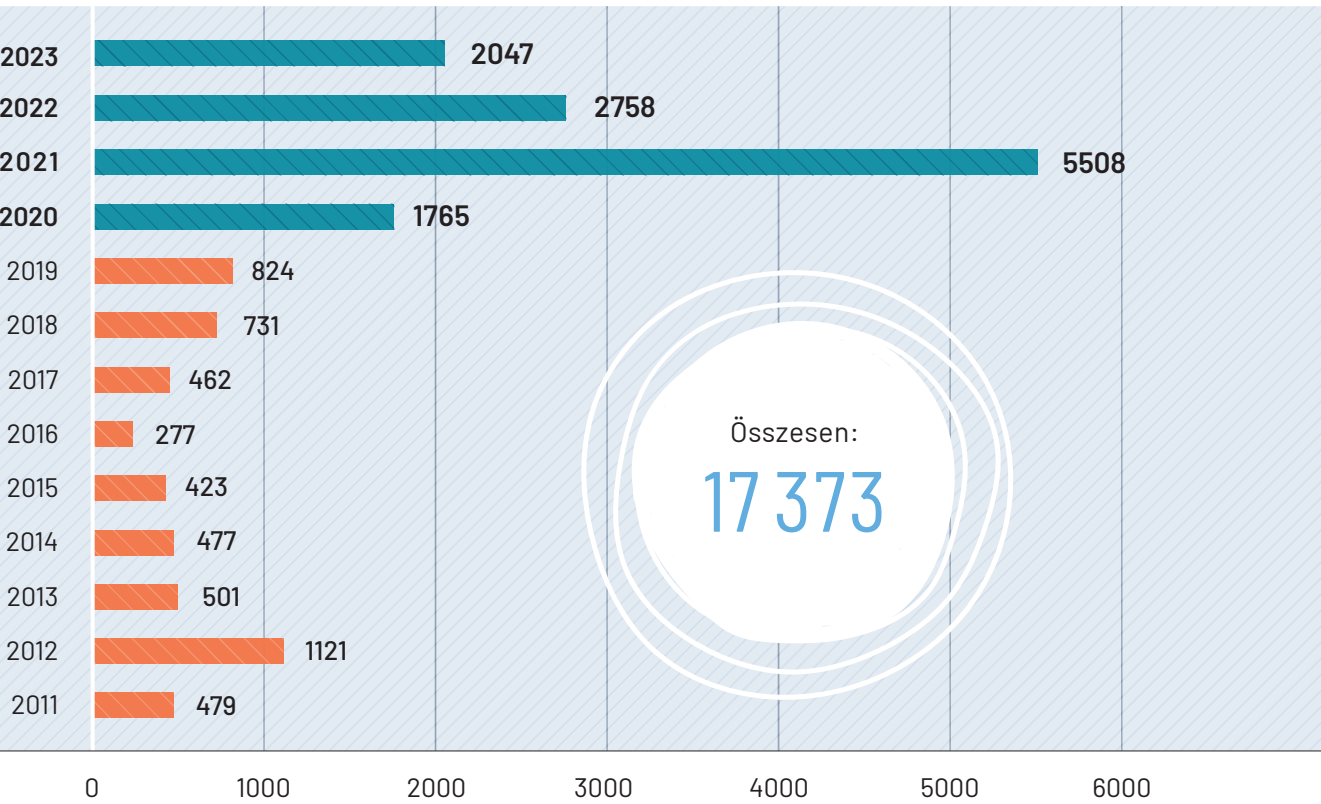
I A 2023-as év tapasztalatai

Általános tapasztalatok

Ha az IH 2011-es indulása óta vizsgálódunk, akkor csupán a számok alapján is azt láthatjuk, hogy **az elmúlt 4 év kiemelkedő jelentőséggel bír** a segélyszolgálat történetében. 2020 óta ugyanis jelentősen emelkedett a be-

jelentések száma, igaz ugyan, hogy a tetőpontot a 2021-es év jelentette, azóta némi visszaesés tapasztalható, ám még így is meghaladja az ügyszám a koronavírus-járvány előtti időszak adatait.

A 2011 és 2023 között érkezett évi összes bejelentés száma



A számok alapján azonban nem látható az a tendencia, amelyet az IH elemzői vitathatatlanul tapasztaltak: a bejelentések között évről évre több a komolyabb, összetettebb ügy, egyre több az olyan jelzés, amelynek vizsgálata, majd a vizsgálat alapján tett intézkedés több időt és odafigyelést igényel, intenzívebb kommunikációt a nyomozó hatóságokkal és

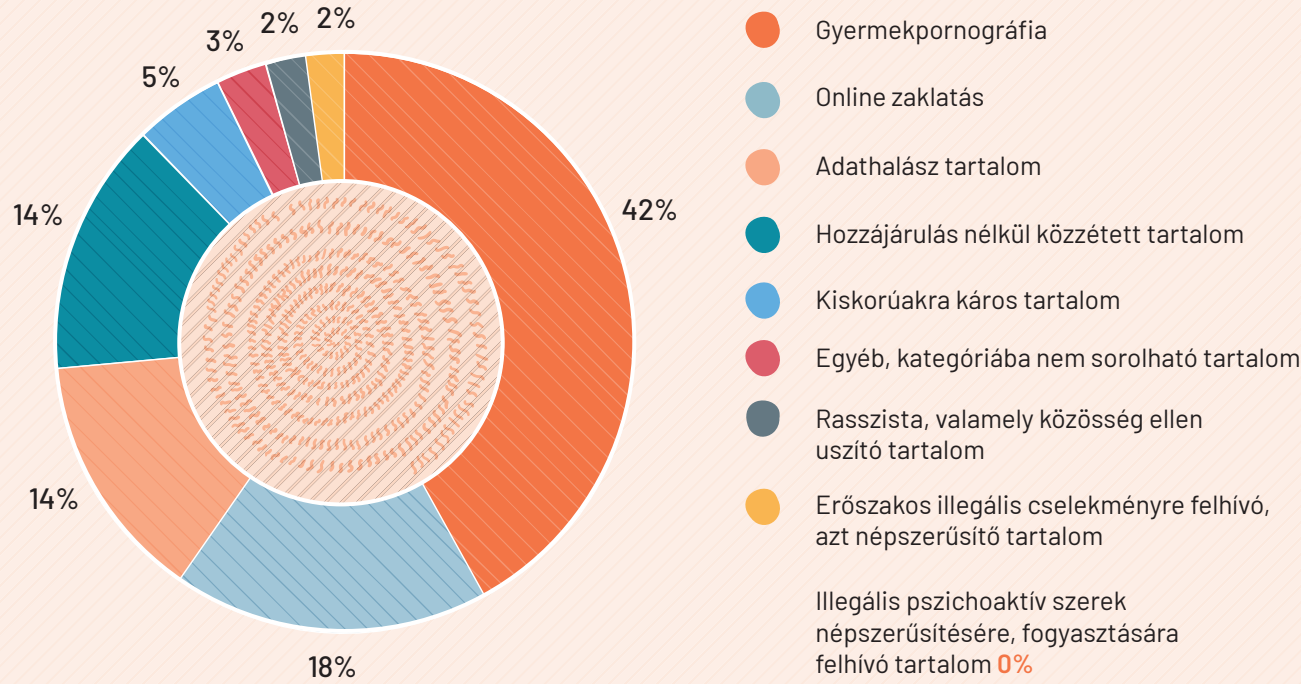
több levélváltást mind a bejelentővel, mind az érintett szolgáltatóval. Az elemzők által tapasztalt munkateher egyértelműen nőtt az évek során. Erre a tényre is tekintettel 2023-ban egy újabb elemző csatlakozott a segélyszolgálathoz, így jelenleg 3 fő elemző látja el teljeskörűen a munkát.

2023-ban a különböző bejelentési kategóriákban érkezett jelzések összes bejelentéshez viszonyított aránya

2023-ban – a korábbi évekhez hasonlóan – a gyermekpornográfia kategóriában, **gyermek online szexuális bántalmazásával összefüggésben érkezett a legtöbb jelzés**, az összes bejelentés **42 százaléká**. A gyermekek online veszélyeknek való magas kitettségére tekintettel arra számítunk, hogy a jövőben is ebben a kategóriában érkezik majd a legtöbb bejelentés. A legnagyobb növekedés az adathalász célú tartalmakra vonatkozó bejelentések arányában látható, 6 százalékkal emelkedett a jelzések aránya az adathalász tartalom kategóriában a megelőző évhez képest. Az IH azt

tapasztalja, hogy a pénzügyi online csalások problémája egyre jelentősebb, ugyanis gyakran változó és egyre kifinomultabb módszereket alkalmaznak az elkövetők, így folyamatosan dolgozunk az eljárásunk hatékonyságának növelésén. A hozzájárulás nélkül közzétett tartalom és online zaklatás kategóriában érkező bejelentések aránya és száma is növekedett. A két kategóriában érkező jelzések jellege a felvetett problémákat tekintve nem változott, ugyanakkor a súlyosabb és azonnali intézkedést igénylő ügyek köre jelentősen nőtt.

2023-ban a különböző bejelentési kategóriákban érkezett jelzések összes bejelentéshez viszonyított aránya

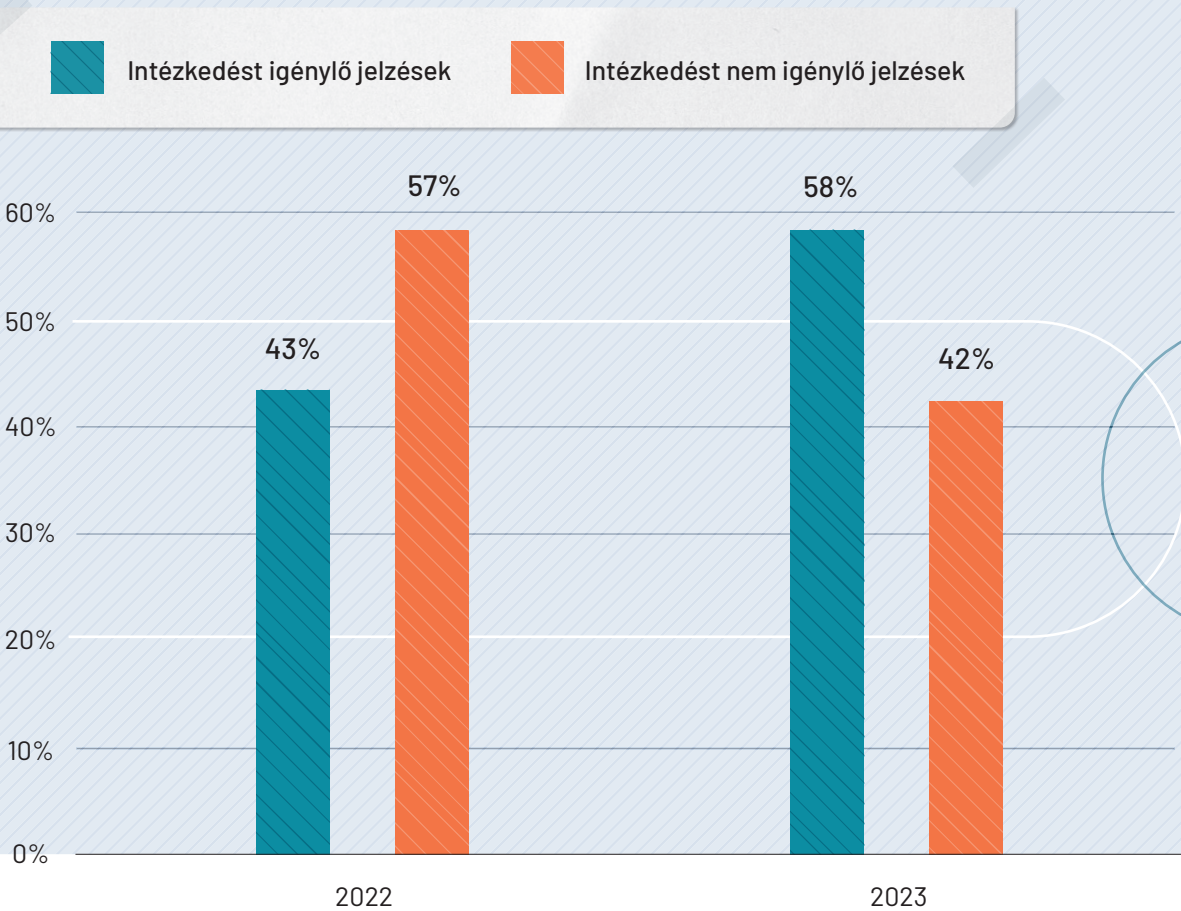


Intézkedést igénylő és nem igénylő bejelentések 2023-ban

2023-ban a bejelentések **58 százaléka**, azaz összesen 1197 bejelentés **igényelt intézkedést** az IH részéről. Ez 15 százalékkal magasabb arány a 2022-es adatokhoz képest. Azt, hogy a hozzánk beérkező bejelentések egyre összetettebbek, az is mutatja, hogy míg

2022-ben 1576 bejelentés esetében nem volt szükség intézkedésre a részünkről, 2023-ban ez a szám 850-re csökkent. Látható, hogy az intézkedést igénylő és nem igénylő jelzések aránya megfordult 2022-höz képest.

Intézkedést igénylő és nem igénylő jelzések aránya 2022-ben és 2023-ban



Szülőktől érkező bejelentések

2023-at megelőzően is rendszeresen érkeztek bejelentések szülőktől a gyermeküket érintő online visszaéléssel vagy olyan online tartalommal kapcsolatban, amelyről úgy vélték, káros lehet a gyermekük fejlődésére. A tavalyi év azonban **kiugró volt a szülőktől érkező jelzések tekintetében**, 55 darab olyan bejelentést kezeltünk, amelynél a bejelentő személy egyértelműen gyermeke törvényes

képviselőjeként tette meg jelzését egy aktuálisan fennálló visszaéléssel kapcsolatban. A bejelentések kategóriáit tekintve, azok legnagyobb része – több mint 70 százaléka – hozzájárulás nélkül közzétett tartalom kategóriában érkezett, de emellett gyermekpornográfia, online zaklatás és kiskorúakra káros tartalom kategóriában is érkezett jelzés.

A teljesség igénye nélkül kiemelünk néhány fontosabb bejelentést, amely szülőktől érkezett:

több szülő jelezte, hogy a gyermekétől Snapchaten keresztül csaltak ki szexuális tartalmat, majd zsarolni kezdték őt azzal, hogy ha nem fizet, akkor megosztják a felvételt az ismerőseivel

egy 13 év körüli gyermeket egy felnőtt férfi próbált meg rábírni személyes találkozásra szexuális célból Facebook Messengeren keresztül

több olyan bejelentés is érkezett, amikor egy családtag a szülő, azaz a gyermek törvényes képviselője engedélye ellenére osztott meg a gyermekről fotókat a közösségi médiában vagy hozott létre profilt a gyermek nevében

egy 11 éves gyermektől Discordon keresztül próbáltak meg szexuális tartalmakat kicsalni

több szülő tett bejelentést TikTokon elérhető, véleményük szerint kiskorúakra káros videó miatt

A szülőktől érkező bejelentéseket kiemelt figyelemmel kezeljük. Minden esetben, amikor felmerül a gyermek szexuális célú online bántalmazása vagy egyéb, nem magánindítványra üldözendő bűncselekmény lehetősége, egy munkanapon belül egyeztetünk a Nemzeti Nyomozó Iroda munkatársaival, és velük együttműködve járunk el. Több esetben is összekötöttük a nyomozó hatóságot a bejelentő szülővel. Előremutató, hogy több szülő jelezte a bejelentésében, hogy az

IH-hoz történő bejelentéssel egyidejűleg a rendőrségi feljelentést is megtette. Aggodalomra adhat okot, hogy tapasztalataink szerint folyamatosan növekszik az olyan szülői jelzések száma, amelyekben a gyermek online térben történő behálózásáról, szexuális célú zsarolásáról számolnak be. Ezek az esetek azonban még mindig a szerencsésebb kimenetelű ügyek, mert a gyermek biztonságban volt, nem maradt egyedül a problémájával, hanem bízott a szülőben, és együtt kerestek megoldást.

A közösségimédia-platformokkal kapcsolatos bejelentések alakulása 2023-ban

A 2023-as évben az összes bejelentés közül minden ötödik valamilyen közösségimédia-platformhoz kapcsolódott. A 2022-es adatokhoz hasonlóan 2023-ban is a Facebook lett az a platform, amellyel kapcsolatban a legtöbb bejelentés érkezett. Míg 2022-ben az IH 141 alkalommal kezelt Facebookot érintő bejelentést, 2023-ban ez a szám 186-ra nőtt. A Facebook mellett gyakran

jelentettek a YouTube-on, az Instagramon, és a TikTokon elérhető tartalmat is. A korábbi években is jelentett platformok mellett megfigyelhető, hogy a nagy népszerűségnek örvendő Discord felületén is megjelentek a visszaélések. 2023-ban 17 alkalommal kezeltünk olyan bejelentést, amelyben a Discordon elkövetett visszaélés miatt fordult hozzánk a bejelentő.

Bejelentések platformok szerinti megoszlása 2022-ben és 2023-ban

Platform	2022	2023
Facebook	141	186
YouTube	29	71
Instagram	29	46
TikTok	12	30
Reddit	42	26
Discord	N/A	17
Twitter	9	9
Snapchat	4	9

I Kiemelt jelenségek

18

Szexing

Szexingnek (angolul: sexting) nevezzük, amikor két személy szexuális tartalmakat, általában fotókat és videókat küld egymásnak, amelyeket saját magukról vagy egymásról készítettek. Mindez nem feltétlenül jogellenes, felnőttek esetében akkor beszélhetünk jogsértésről, ha a felvételek engedély nélkül készülnek, vagy hozzájárulás nélkül osztják

meg azokat az interneten. Kiskorúak közötti vagy egy kiskorú és egy felnőtt közötti szexingnél azonban más a helyzet, ugyanis a 18 év alatti személyről készült pornográf felvétellel kapcsolatos magatartások kimeríthetik a gyermekpornográfia bűncselekményét.

Online behálózás

Az online behálózás, becserkészés (angolul: grooming) azt a folyamatot jelenti, amikor egy felnőtt megpróbál egy gyermek bizalmába férkőzni az online térben, jellemzően egy

közösségi oldalon vagy valamely online játék platformján, egy csatszobában.

Két főbb esetet különböztetünk meg az IH-hoz érkező bejelentések alapján:

az egyik, amikor a felnőtt álprofil létrehozva, magát kortársnak kiadva ismerkedik meg a gyermekkel,

míg a másik, szintén előforduló módszer, amikor a behálózó idősebb barátként, támogatóként, tapasztalt mentorként jelenik meg.

A folyamat rendszerint egy tudatosan felépített stratégia mentén, hosszabb időn keresztül zajlik, azonban egyre többször tapasztaljuk, hogy akár néhány óra és pár üzenetváltás is képküldéshez vezethet. Az első lépést, az ismerkedés, barátkozás szakaszát a kapcsolat kiépítése, elmélyítése követi. A behálózó célja, hogy a gyermekben bizalmat ébresszen, és a legfőbb érzelmi támaszává válhasson. A harmadik szinten az elkövető igyekszik

meggyőződni arról, hogy mennyire kockázatos folytatni a kapcsolatot, így például arról érdeklődik, hogy tudnak-e arról a gyermek szerettei, barátai. A kockázatértékelés után a behálózó megpróbálja elszigetelni a környezetétől, és elérni, hogy kizárólag az ő bizalmát élvezze. A folyamat végén a gyermektől szexuális tartalmakat követelhet, vagy személyes találkozóra hívhatja őt szexuális célból.

Szexuális célú zsarolás

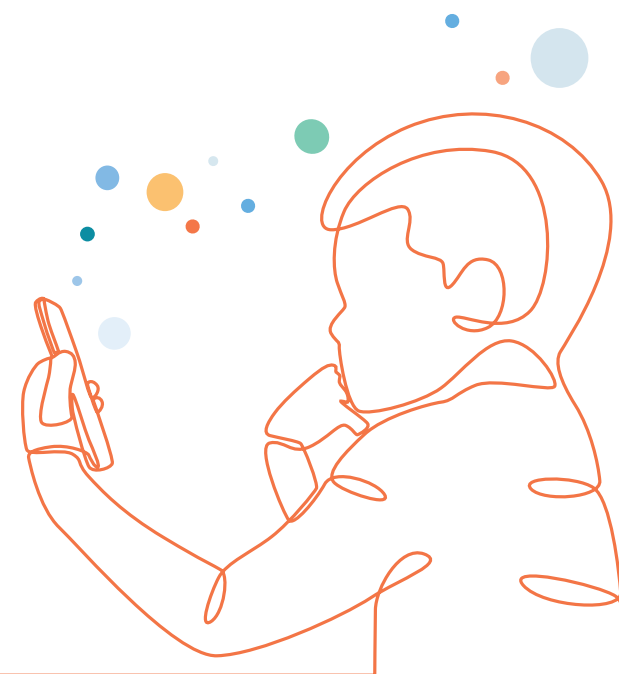
A szexuális célú zsarolás (angolul: sextortion) jelensége – amely érinthet gyermeket és felnőttet egyaránt – nem ritka sem a gyermekpornográfia, sem a hozzájárulás nélkül közzétett tartalmak, sem az online zaklatás körében érkező jelzések esetében. A szexuális célú zsarolás, amely a „sexual” és az „extortion” szavak összetétele, az intim, szexuális tartalmú felvételek terjesztésével való fenyege-

tést jelenti, amennyiben az áldozat nem tesz eleget bizonyos követeléseknek. Az elkövetők különböző eszközökkel, sok esetben manipulációval jutnak az áldozat felvételeinek birtokába. A megszerzett felvételek birtokában az elkövetőnek az a célja, hogy további képekhez jusson, pénzt követeljen vagy személyes találkozóra vegye rá az áldozatot.

Gyermekek által saját magukról készített online szexuális bántalmazást ábrázoló tartalmak

Az előzőekben említett jelenségekhez kapcsolódóan fontos külön is nevesíteni a gyermekek által magukról készített szexuális bántalmazást ábrázoló tartalmakat (angolul: self-generated child sexual abuse material), amelyeket a gyermekek kifejezetten valamilyen nyomás hatására készítenek magukról, nem konszenzuális alapon. Így például kortársnyomásnak eleget téve, illetve online behálózás vagy szexuális célú zsarolás hatására. Az IH elemzőinek tapasztalatai azt mutatják, hogy nem ritka, hogy már egészen

fiatal gyermekeket is rávesznek arra, hogy meztelen, félmeztelen vagy szexuális tevékenységet ábrázoló tartalmat közvetítsenek magukról webkamerán keresztül vagy magukról ilyen felvételeket hozzanak létre és azokat továbbítsák.



19

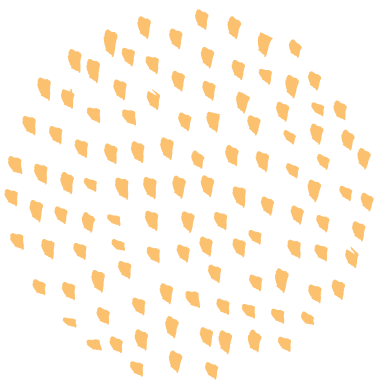
Mesterséges intelligencia által generált szexuális tartalmak

A hotline-ok tapasztalatai azt mutatják, hogy a mesterséges intelligencia okozta változások a gyermekek online szexuális kizsákmányolásával összefüggésben is megjelentek. Ezalatt főként az értendő, hogy az elkövetők generatív mesterséges intelligencia segítségével, így például már korábban megszerzett, valódi gyermekről készült felvételek alapján hoznak létre gyermekkel szembeni szexuális bántalmazást ábrázoló tartalmakat. Az IH

gyakorlatában egyelőre szórványosan fordulnak elő ilyen típusú bejelentések, ugyanakkor a nemzetközi trendek alapján várható a bejelentésszám megugrása. Annak ellenére, hogy a mesterségesen létrehozott tartalmak nem jelentik egy valódi gyermek valós fizikai, szexuális bántalmazását, károsak és jogsértőek, és az ilyen tartalmak létrehozása miatt a Büntető Törvénykönyv is büntetés kiszabását rendeli el.

Intim képpel történő visszaélés

A hozzájárulás nélkül közzétett tartalom kategóriában érkező jelzések jelentős részét az intim képpel visszaélést sérelmező jelzések teszik ki. Intim képpel való visszaélésnek nevezzük az intim képek vagy videók hozzájárulás nélküli, a felvételen szereplő személy beleegyezése, engedélye nélküli megosztását. A visszaélés egyik fő motivációja jellemzően a bosszú és a megszégyenítés. Bár súlyos jogsértés, a világban működő hotline-ok tapasztalata szerint mégis számos felnőtt intim felvételével élnek vissza.



Kortárs online bántalmazás

A kortárs online bántalmazás vélt vagy valós erőfölényen alapszik, amelynek során az elkövető elektronikus kommunikációs eszköz útján szándékosan, ismétlődően, hosszabb időn keresztül zaklatja az áldozatot abból a célból, hogy bosszantsa, megalázza, megségyenítse őt vagy bosszút álljon rajta. Mindez térben és időben nem korlátozott, ezért az áldozat folyamatosan ki van téve a zaklatásnak, nem csupán iskolaidőben az osztályterem falai között. Mivel a konfliktus az interneten zajlik, tehát „nagy nyilvánosság” előtt, akár pillanatok alatt egy szélesebb közösség, akár az egész iskola szemtanúvá válhat, ami nagyban növeli az áldozat szégyenérzetét. Az onli-

ne zaklatás kategórián belül kortárs online bántalmazással (angolul: cyberbullying) kapcsolatban nem érkezik sok bejelentés. Bár az IH által tartott foglalkozások tapasztalataiból egyértelműen látszik, hogy gyakori jelenség az iskolások között, a bejelentések között mégsem jelenik meg számottevően. A külföldi hotline-ok is megerősítették az IH tapasztalatait abban, hogy kevés kiskorú kéri a segítséget ilyen ügyekben. Ez többek között azzal magyarázható, hogy a gyermekek úgy gondolják, meg tudják oldani maguk is a kialakult helyzetet, például úgy, hogy letiltják és jelentik a zaklatót az adott platformon.



A szöveghő az előadásaink során megkérdezett gyermekek válaszait tartalmazza arra a kérdésre, hogy szerintük mi számít kortárs online bántalmazásnak.

I Kiemelt bejelentési kategóriák

22

A 2023-ban különböző bejelentési kategóriában érkezett jelzések száma és azok összes bejelentéshez viszonyított aránya

Bejelentési kategória	Bejelentésszám	Arányszám
Gyermekepornográfia	850	42%
Online zaklatás	375	18%
Hozzájárulás nélkül közzétett tartalom	290	14%
Adathalász tartalom	290	14%
Egyéb, kiskorúakra káros tartalom	98	5%
Kategóriába nem sorolható bejelentés	64	3%
Erőszakos illegális cselekményre felhívó, azt népszerűsítő tartalom	35	2%
Rasszista, valamely közösség ellen uszító tartalom	34	2%
Illegális pszichoaktív szerek népszerűsítésére, fogyasztására felhívó tartalom	11	0%
Összesen	2047	100%

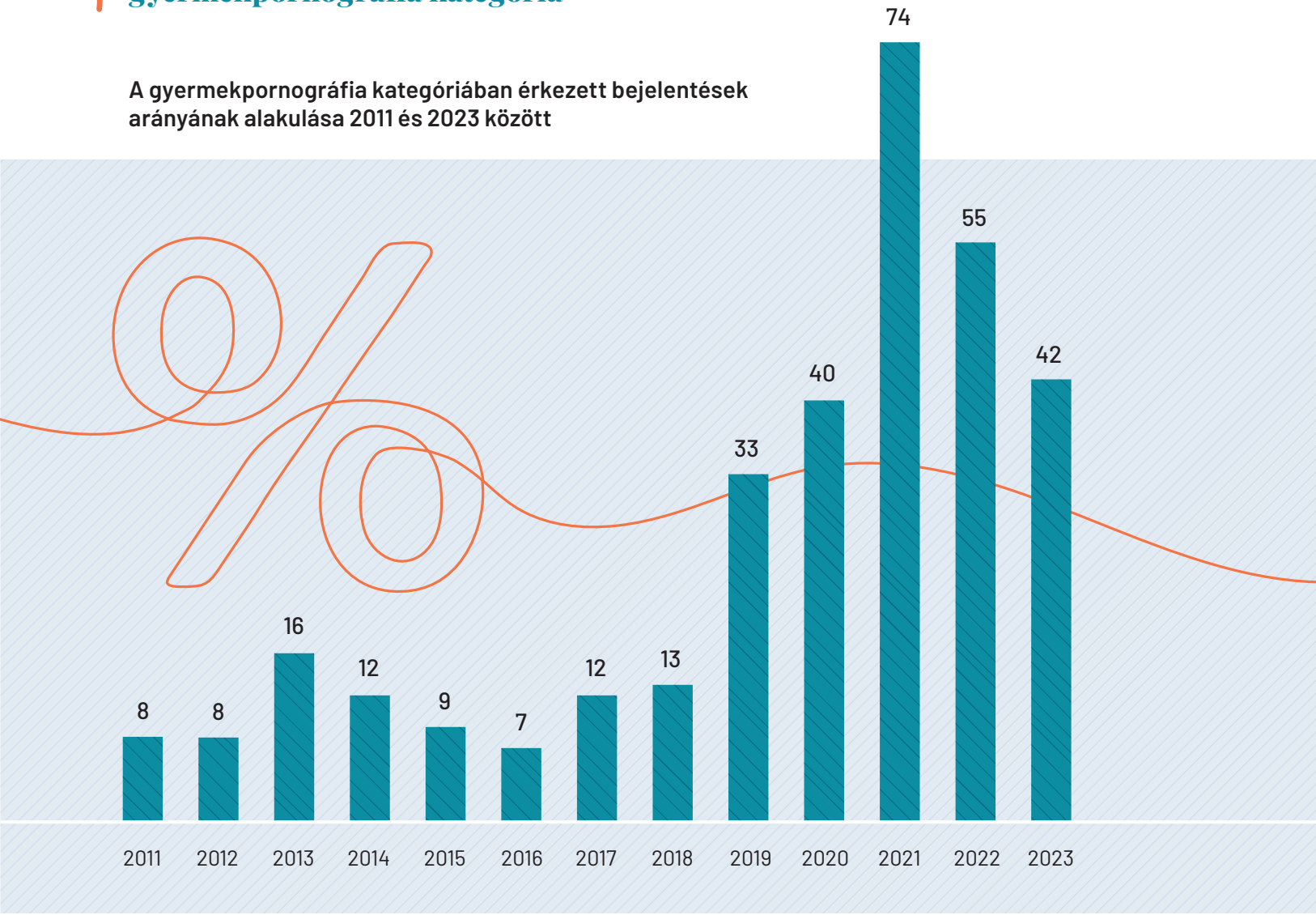
A bejelentések számából és arányából kitűnik, hogy 2023-ban négy kategória volt fókuszban: a **gyermekepornográfia**, az **online zaklatás**, a **hozzájárulás nélkül közzétett tartalmak** és az **adathalászat** kapcsán érkező

jelzések. Ezek tekinthetők a kiemelt bejelentési kategóriáknak, az IH további négy kategóriájában az összes bejelentés 10 százaléka érkezett.

Gyermekek online szexuális bántalmazása: gyermekepornográfia kategória

23

A gyermekepornográfia kategóriában érkezett bejelentések arányának alakulása 2011 és 2023 között



Gyermekepornográfia kategóriában számos, a gyermekek online térben történő szexuális célú bántalmazásához, kizsákmányolásához kapcsolható magatartásról, jelenségről és tartalomról érkeznek bejelentések. Elsőként

fontos tisztázni, mi minősül gyermekepornográfiának a hazai jogi szabályozás értelmében, majd vizsgálni szükséges, hogy az e körbe tartozó tartalmak mellett milyen esetekkel találkozik az IH.

Mi minősül gyermekpornográfiának a hazai szabályozás szerint?

A **gyermekkel szembeni szexuális bántalmazásról készült felvételeket** soroljuk ebbe a körbe. A hazai terminológiát tekintve, a Büntető Törvénykönyv alapján gyermekpornográfiának minősül az a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt ábrázoló pornográf felvétel, amely a nemiséget súlyosan szeméremsértő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló módon ábrázolja. Súlyosan szeméremsértő nyíltság alatt azt kell érteni, hogy a felvételen a gyermek nemi szerve látható, vagy a gyermeket szexuális cselekmény közben ábrázolja, aktív vagy passzív szereplőként.

Fontos változás, hogy a 2021. évi törvénymódosítás óta gyermekpornográfiának minősülhetnek a nem valódi gyermekről készült, azonban valóságghű, azaz a valóságoshoz megtévesztésig hasonló tartalmak is. Ezek olyan felvételek lehetnek, amelyekről laikus szemlélő számára nem eldönthető, hogy

valódi gyermek szerepel-e rajtuk. Így e körben a mesterséges intelligencia által generált, gyermekkel szembeni szexuális visszaélést ábrázoló tartalmak is büntetendők lehetnek. Valódi, létező gyermekről készült ábrázolás esetén feltétel, hogy a gyermek beazonosítható, felismerhető legyen, de nem szükséges, hogy valóságghű legyen, így akár a festmények is ide sorolhatók.

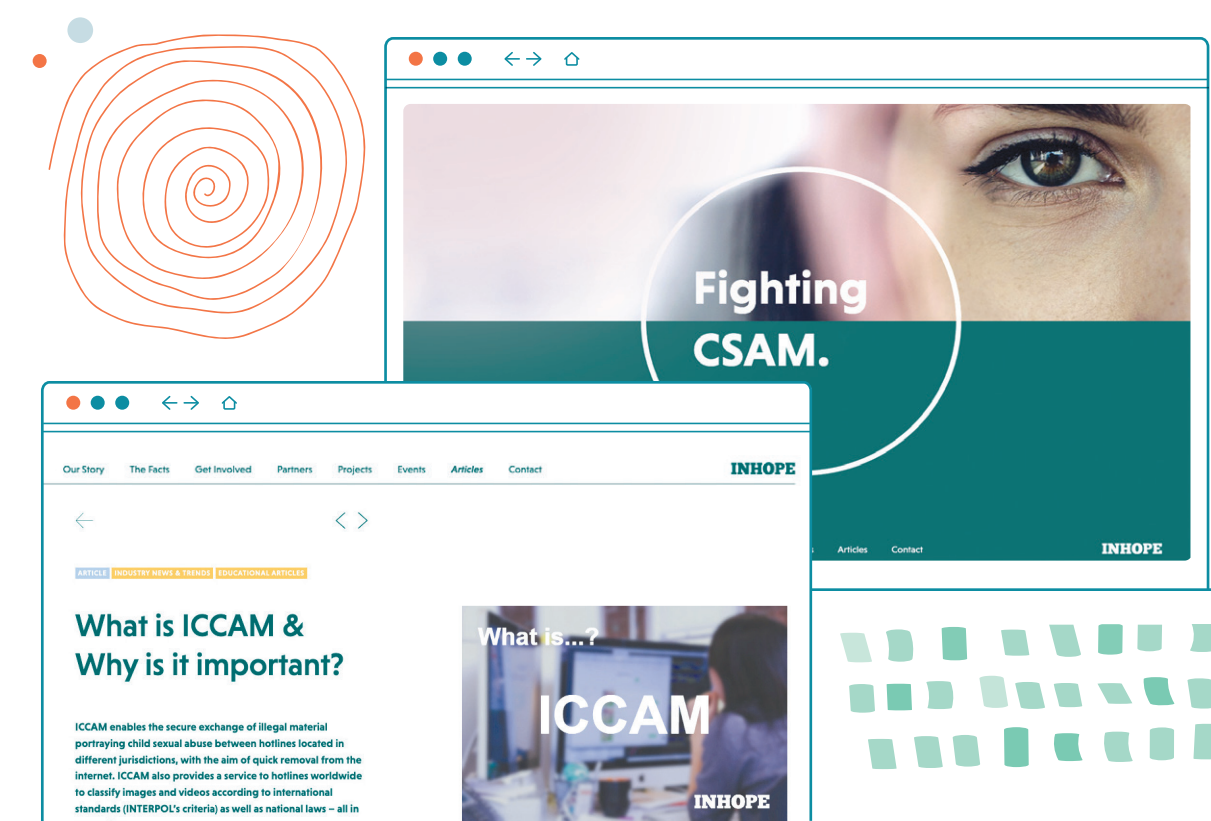
Megjegyzendő, hogy az IH a gyermekpornográfia kifejezéssel – összhangban az INHOPE taghotline-ok gyakorlatával, valamint a 18 nemzetközi szervezet által 2016-ban megalkotott Luxembourgi Irányelvek terminológiai iránymutatásával – párhuzamosan használja a **gyermekkel szembeni szexuális bántalmazást ábrázoló felvétel** terminológiát, mivel ez – többek között – világosan és egyértelműen kifejezi, hogy **a cselekmény sosem tekinthető konszenzuson alapulónak**.

Az Internet Hotline speciális eljárása

Minden olyan bejelentést, amellyel kapcsolatban felmerülhet egy gyermek online szexuális bántalmazása, **kiemelten kezelünk**. A gyermekpornográfia kategóriában érkező bejelentések esetében az IH a bejelentés észlelésétől számított **egy munkanapon belül** megteszi a szükséges intézkedéseket. Ha a bejelentett tartalom felvetheti a gyermekpornográfia bűncselekményének gyanúját, és magyar szerveren elérhető, a bejelentést további vizsgálat céljából továbbítjuk

a **Nemzeti Nyomozó Iroda Kiberbűnözés Elleni Főosztályának**.

Ha a bejelentett tartalom felvetheti a gyermekpornográfia bűncselekményének gyanúját, azonban külföldi szerveren tárolt, akkor **a tartalmat tároló ország hotline-jának** küldjük el a bejelentésben szereplő URL-címet, és kérjük az ügy vizsgálatát. Jelzésünket az ICCAM-rendszeren keresztül tesszük meg.



Az ICCAM egy olyan biztonságos szoftver, amely képes összegyűjteni, kategorizálni és a hotline-oknál dolgozó elemzők számára hozzáférhetővé és egymással megoszthatóvá tenni a gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló anyagokra mutató URL-címeket, további eljárás céljából. Az ICCAM-et a taghotline-okon kívül az INTERPOL is használja.

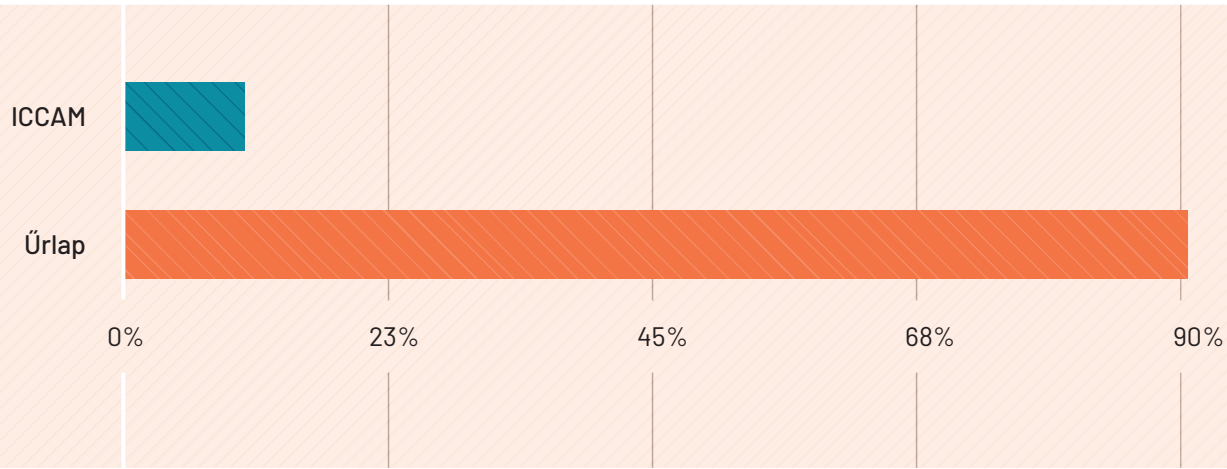
Mit tapasztal az Internet Hotline?

2019 óta tendencia, hogy gyermekpornográfia kategóriában, **gyermekek online szexuális bántalmazásával összefüggésben érkezik a legtöbb bejelentés**. 2023-ban visszaesett ugyan a bejelentésszám, azonban ennek ellenére is, az összes bejelentés **42 százaléka** érkezett e kategóriában, ami **850 darab bejelentést** jelent. A 2023-as visszaesés elsősorban annak köszönhető, hogy a korábbi évekhez képest jelentősen kevesebb jelzés érkezett külföldi hotline-októl az ICCAM-en keresztül. A vizsgált bejelentések közel 17 százalékánál, azaz majdnem **minden 6.** gyermekpornográfia kategóriában érkezett bejelentésnél felté-

telezték az elemzők, hogy a tartalom **szexing során készült**. A vizsgált bejelentések szintén közel 17 százalékánál, azaz majdnem **minden 6.** gyermekpornográfia kategóriában érkezett bejelentésnél úgy véltük, hogy a felvételt **online behálózás során csalták ki** a gyermek-től. Egy-egy bejelentés több, a bejelentő által feltételezetten gyermekkel szembeni szexuális bántalmazást rögzítő tartalomra mutató URL-címet is tartalmazhat, amelyeket az elemzők egyenként vizsgálnak meg. 2023-ban **1434 darab URL-cím** érkezett az Internet Hotline-hoz felhasználóktól és külföldi hotline-októl elemzés céljából.

A vizsgált URL-címek 51,4 százaléka, 737 darab minősült feltételezetten gyermekpornográfiának.

Úrlapon, valamint az INHOPE által üzemeltetett ICCAM-en érkezett bejelentések aránya



Az alábbi kimutatások az IH által vizsgált és a vizsgálat alapján feltételezetten gyermekkel szembeni szexuális bántalmazást ábrázoló tartalomként azonosított **URL-címekre** vonatkoznak.

A tartalom rögzítésének helyszíne szerinti megoszlás

otthoni környezet	64,45%
nem megállapítható	25,9%
fotóstúdió	11,1%
egyéb nyilvános	8,9%
strand	3,6%

A leggyakoribb tárhelyszolgáltatást nyújtó országok

Kína / Hongkong	25,4%
Oroszország	18,3%
USA	10,7%
Hollandia	8,8%

A felvételen szereplő áldozat neme szerinti megoszlás

lány	71,2%
fiú	2,3%
mindkettő	2,4%
nem megállapítható	24,1%

A tartalom típusa szerinti megoszlás

nem megállapítható	40,0%
feltételezetten webkamerán keresztül kicsalt kép	38,2%
saját készítésű tartalom	36,6%
kivágott képkocka	17,6%
modellfotózás	11,1%
nudista tartalom	3,4%

A felvételen szereplő áldozat életkora szerinti megoszlás

3-7 év közötti	3,8%
8-12 év közötti	34,3%
13-18 év közötti	50,0%
nem megállapítható	11,9%

Online zaklatás kategória

A kategóriában érkező bejelentések száma növekedett 2022-höz képest, jelentősen érintve az arányszámot is. Míg 2022-ben a bejelentések 13 százalékát tették ki az online zaklatással kapcsolatos jelzések, addig 2023-ban ez az arány **18 százalékra emelkedett**. Online zaklatás kategóriában a bejelentők főként közösségimédia-platfo-

kon történt profillopásokat és hamis profilok létrehozását sérelmezték, ezenfelül jellemző még a közösségimédia-felületeken elérhető lejárató kommentek, bejegyzések bejelentése. Gyakran előfordulnak a jelzések között a csevegőalkalmazásokon érkező zaklató, sértő, fenyegető, megalázó üzenetek is.

Hozzájárulás nélkül közzétett tartalom kategória

A hozzájárulás nélkül közzétett tartalom kategóriában mind a bejelentésszám, mind az arányszám nőtt a 2022-es adatokhoz képest, utóbbi **10 százalékról 14 százalékra ugrott**. A kategóriában jellemzően közösségimédia-platformokon és egyéb weboldalakon hozzájárulás nélkül közzétett képeket, videókat, egyéb személyes adatokat sérelmező bejelentések érkeznek. 2023-ban a kategóriában érkező jelzések 36 százaléka kapcsolódott az olyan közösségimédia-platformokhoz, mint

a Facebook, az Instagram, a TikTok, illetve a YouTube.

A korábban tapasztaltakhoz képest az utóbbi évben is **kiemelkedően magas volt az intim képpel történő visszaélések aránya** a kategórián belül. 2023-ban a kategóriában érkező összes bejelentés harmadát, **33 százalékát** tették ki, míg 2022-ben a 39 százalékát. Az IH-elemzők úgy látják, hogy ez a tendencia és a magas arányszám vélhetően a következő évekre is jellemző lesz, a visszaélések számában nem várható csökkenés.

Adathalász tartalom kategória

Az adathalászat kategóriában történt a legnagyobb változás. A bejelentések aránya 8 százalékról **14 százalékra, vagyis közel a duplájára nőtt** 2022-höz képest. A bejelentések száma a segélyszolgálat 2011-es indulása óta 2023-ban ugrott a legmagasabbra: **290 bejelentés** érkezett.

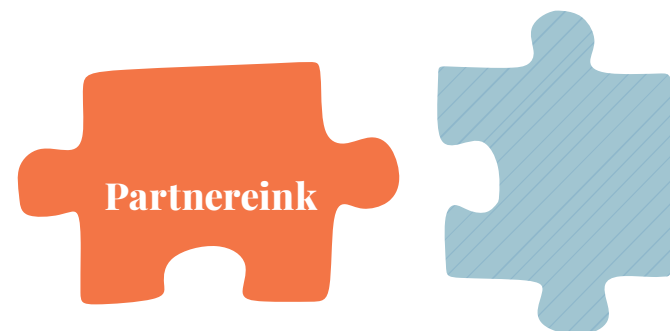
Az adathalászat egy internetes csalási forma, ahol az elkövetők a felhasználók megtévesztésével próbálják kicsalni az érzékeny – például személyes vagy pénzügyi – adatokat. A kategóriában érkező jelzések a legkülönbözőbb adathalász célú kísérletekről érkeznek.

Gyakori jelenség, hogy az elkövetők pénztézetek vagy különböző szolgáltatók – például csomagküldő- vagy streamingszolgáltatók – nevével élnek vissza az online térben.

Az IH már 2022-ben is azt tapasztalta, hogy **az online pénzügyi csalásokkal kapcsolatos jelzések aránya folyamatosan növekszik**, ezért 2022 őszén, reagálva az érzékelt tendenciára, szorosabb együttműködést kezdeményezett a **Nemzeti Nyomozó Iroda Kiberbűnözés Elleni Főosztály Felderítő Osztályának munkatársaival**, fenntartva az **intenzív közös munkát** 2023-ban is.

Együttműködéseink és egyéb tevékenységeink

30



Partnereink

Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda (KR-NNI)



Az IH legfőbb hazai együttműködő partnere a Nemzeti Nyomozó Iroda, az elemzők napi szintű kapcsolatban állnak a **Kiberbűnözés Elleni Főosztály** munkatársaival, elsősorban két kategóriához köthetően: gyermekpornográfia kategóriában gyermekek online szexuális bántalmazása körében, és 2022 ősze óta az adathalászat kategóriában, tekintettel a pénzügyi online csalásokra vonatkozó megnövekedett

bejelentésszámra. Az NMHH és az ORFK 2023 decemberében **együttműködési megállapodást** kötött egymással, érintve és megerősítve az IH és az NNI közötti köteléket.

A fentiek mellett az IH minden, a bejelentés alapján felmerült, nem magánindítványra üldözendő bűncselekmény gyanúja esetén a nyomozó hatósághoz fordul.

INHOPE

Az IH és az INHOPE (International Association of Internet Hotlines) együttműködése immár több mint egy évtizedes múltra tekint vissza, ugyanis a jogsegélyszolgálat **2012-ben csatlakozott** a gyermekek online szexuális kizsákmányolása ellen küzdő és a világban működő hotline-okat összefogó nemzetközi szövetséghez, az INHOPE-hoz. Az INHOPE **1999-ben jött létre** kilenc hotline részvételével, és legfőbb célja azóta is, hogy mielőbb hozzáférhetővé tegye az interneten elérhető, gyer-

mekkel szembeni szexuális bántalmazást rögzítő tartalmakat, és támogassa a nyomozó hatóságok munkáját az ehhez kapcsolódó bűncselekmények felderítésében. Az INHOPE rendszeresen szervez speciális, egyedülálló képzéseket – akár az Interpollal közösen is – a hotline-elemzők számára, és a hotline-ok között is folyamatos a tapasztalatcsere. Az INHOPE jelenleg **50 ország 54 hotline-jának tevékenységét köti össze.**



Integrált Jogvédelmi Szolgálat

Az Integrált Jogvédelmi Szolgálat tevékenységi körébe tartozik – többek között – a szakellátásban nevelkedő gyermekek jogainak védelme a gyermekjogi képviselők munkájának koordinálásával. 2023 nyarán az IH **együttműködési megállapodást** kötött az Integrált Jogvédelmi Szolgálattal, elsősorban abból a célból, hogy üzenetei a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő gyermekekhez is eljuthassanak, és segíthessék a nagy leterheltséggel dolgozó gyermekjogi képviselők munkáját. Az IH vállalta, hogy a gyermekjogi képviselők számá-

ra bemutatja az IH tevékenységét és segítségnyújtási lehetőségeit, valamint bővíti a szakemberek biztonságos internethasználattal és online veszélyekkel kapcsolatos ismereteit. Az együttműködés további elemeként a két szervezet **figyelemfelhívó plakátokat** helyezett el közel **4500 köznevelési intézményben**. A plakátok célja felhívni a gyermekek figyelmét arra, hogy az őket megillető jogok a digitális térben is érvényesek, és visszaélés esetén **a védelem online is megilleti őket, van hová fordulniuk.**

Intenzív a kapcsolat továbbá a Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány, a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat, valamint a külföldi szervezetek közül a brit Revenge Porn Help-

line és az amerikai Eltűnt és Kizsákmányolt Gyermekek Nemzeti Központ (National Center for Missing & Exploited Children, NCMEC) munkatársaival.

Közösségimédia-platformok

Az IH egyik eszközét a hatékony segítségnyújtáshoz a **jól kiépített partnerségei** jelentik, amelyek lehetővé teszik a nagy közösségimédia-platformokkal való **közvetlen kapcsolat-tartást** és a gyors eljárást. Ennek keretében egyes szolgáltatók **egyedi kommunikációs csatornákat** tartanak fenn a partnerségi programjaikhoz csatlakozott szervezetek számára, és **kiemelt moderátori figyelmet** biztosítanak a tőlük érkező jelzéseknek.

Az IH 2021 februárja óta tagja a TikTok Community Partner Programjának, ami azért kiemelt jelentőségű eredmény, mert a platform felhasználói között nagyon sok gyermeket ta-

lálunk, akik naponta akár több órát is eltölthetnek **TikTok**-videók megtekintésével. Emellett az IH része a **Meta**, ennek körében a Facebook és az Instagram partnerprogramjának, de közvetlenül fordulhat a **Google** és a **YouTube** munkatársaival is. Az IH 2023 júniusában az első között csatlakozott a **Discord** Trusted Reporter elnevezésű programjához. Utóbbi azért is tekinthető fontos fejleménynek, mert a bejelentések tapasztalatai alapján az IH úgy látja, a Discordon elérhető csevegőszobák a gyermekek online, szexuális célú behálózásához és gyermekpornográf tartalmak megosztásához szolgálhatnak terepül.



31

Edukációs, tájékoztató tevékenység

Az IH Eht.-ban rögzített **feladata a tájékoztatás és a társadalmi szemléletformálás**, amit jellemzően előadások formájában teljesít. 2023-ban az IH munkatársai **több mint 1700 embert értek el** az online veszélyekről és kockázatokról, megoldási lehetőségekről és az IH munkájának bemutatásáról szóló, **több mint 60 előadással**.

Rendszeresen tartunk előadásokat közoktatási intézményekben gyermekeknek és fiataloknak, felsőoktatási intézmények hallgatóinak, emellett különböző, gyermekekkel foglalkozó szakembereknek, köztük iskolapszichológusoknak és gyermekjogi képviselőknek, továbbá pedagógusoknak és szülőknek is. Ezenfelül az IH rendszeres meghívottja különböző szakmai konferenciáknak és kerekasztal-beszélgetéseknek.

Az IH által tartott előadásokban hangsúlyos szerep jut az interaktív elemeknek. A különböző online jelenségeket az IH bejelentései alapján gyakorlati példák, esetek és kérdések mentén ismerik meg a gyermekek, amit először kis csoportban, majd közösen beszélnek át. Gyakran párbeszéd, akár még vita is kialakul közöttük, úgy tapasztaljuk, hogy egy-egy eseten keresztül könnyebben bele tudják magukat képzelni az áldozatok helyébe. Többször az alábbi kérdésekre keressük a választ: **Te közbeavatkoznál, ha online zaklatás szemtanúja lennél? Mit tennél, ha egy barátod intim képével visszaélnének? Segítséget kérnél, ha online jogsértés áldozatává válnál? Miből veszed észre, hogy az ismeretlen, akivel csetelsz, nem jó szándékú? Szerinted sem az áldozat a hibás?**

„Mindenre ad választ, és emlékeztet, hogy van esély a normális életre a hibák után is.”

„Olyan dolgokat is megtudhattunk, amikről fogalmunk sem volt.”

„Megoldásokat mutatott, hogy mit kell tenni az adott szituációban.”

A gyermekek visszajelzése az IH által tartott előadásról.

Mit mondanak a gyermekek?

A gyermekeknek tartott előadásokon a beszélgetések során sok információt kapunk arról, hogy miként állnak hozzá a fiatalok bizonyos kérdésekhez, hogyan gondolko-

znak – ami rendkívül hasznos tapasztalat. Az IH törekszik arra, hogy ezeket az információkat beépítse a mindennapi munkájába, további előadásaiba.

Az egyik jellemző viselkedésmód, hogy a fiatalok a személyes adattal visszaélés vagy akár a gyermekpornográfia bűncselekményét is megvalósítható intim felvételeket **„csak haverok között”** osztanak meg. Nincsenek tisztában a kockázatokkal, így azzal sem, hogy már az is bűncselekménynek minősülhet, ha egy személynek továbbítanak bizonyos tartalmakat.

Számos fiatal úgy gondolja, hogy **„vele nem történhet meg”** semmilyen visszaélés, ő nem válhat behálózás vagy szexuális célú zsarolás áldozatává, őt nem zaklathatják online. A bemutatott esetekhez kapcsolódó kérdéseket éppen ezért mindig úgy fogalmazzuk meg, mintha az áldozat egy legjobb barát vagy kisebb testvér lenne, mert ezt a forgatókönyvet reálisabbnak látják.

Jellemző hozzáállás, hogy a gyermekek azt gondolják, hogy ezeket a helyzeteket inkább **„megoldják egyedül”,** mert azt hiszik, hogy a felnőttek úgysem tudnának segíteni, jelentik és tiltják az adott felhasználót, ezzel – szerintük – megoldva a problémát. Attól is tartanak, hogy szüleik akár el is tiltanák őket az adott platform használatától egy incidens hatására. Sokszor jelent kihívást a fiatalok meggyőzése arról, hogy bizonyos problémák esetén mégis megéri és érdemes egy felnőtt segítségét kérni.



Az előbbiekhöz kapcsolódik az **áldozat-hibáztatás** jelensége, jellemző ugyanis a **„megérdemelte”** hozzáállás. A legtöbb fiatal első reakciója, hogy arra fókuszál, hogy az áldozat mit rontott el, hogyan tudta volna megelőzni a sérelmes helyzet kialakulását. Az IH kiemelt figyelmet fordít arra, hogy ebben a kérdésben formálja a gyermekek gondolkodását.

A fent említett attitűdök visszatérően jelen voltak minden iskolás osztályban, ahova eljutottunk. Folyamatosan törekszünk az előadásaink tematikáját ezen tapasztalatok mentén kialakítani, és reagálni az új felvetésekre, azonosított problémakörökre.

A legmegdöbbentőbb tanulság azonban az, hogy a gyermekekkel annyira gyakran történnek meg ezek az általunk jogosan szélsőségesnek és súlyosnak tartott esetek, hogy **„mindennapos jelenséggként”** tekintenek rájuk. Majdnem minden fiatal, akivel találkoztunk, kapott már kéretlenül intim képet, kértek már tőle ilyen felvételt, vagy ismer olyat, aki már küldött magáról szexuális tartalmú képet. Mivel ez gyakran megtörténik velük, szinte mindennaposá válik, ezért döntően elmennek mellette egy vállrándítással, annak ellenére, hogy ez nem természetes és nem is elfogadható, sőt, egy ilyen helyzet súlyos traumákat okozhat.



ENSZ Menekültügyi Főbiztossága

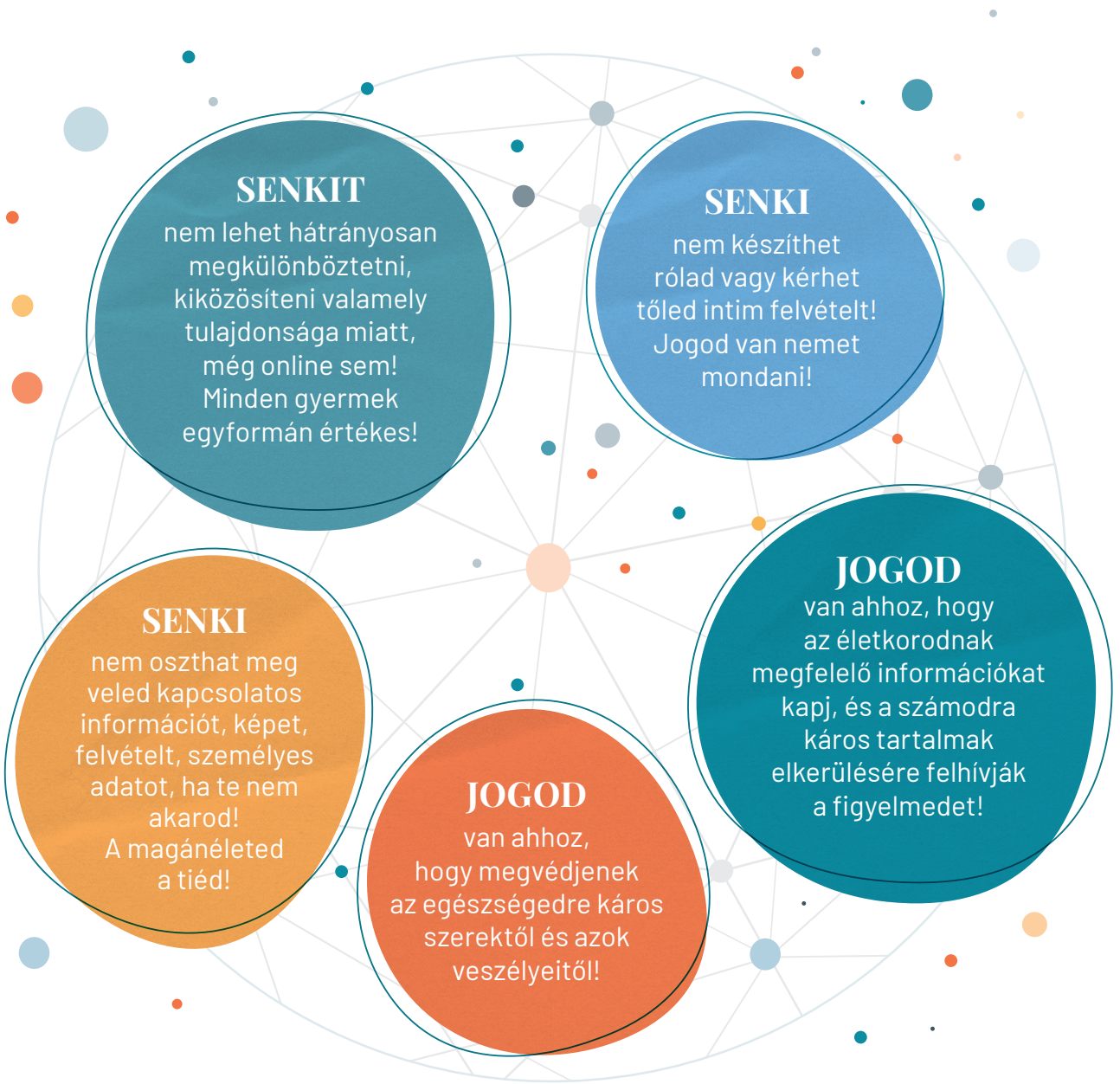
Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) **két – egy felnőttek és egy fiatalok számára készült – kiadvánnyal** reagált a menekülteket fenyegető online veszélyekre és az ennek nyomán kialakuló kockázatokra, kihívásokra, védelmi stratégiát is megfogalmazva az érintetteknek. Az IH munkatársai a bejelentéskezelés során szerzett tapasztalataikkal **szakmai támogatóként** közre-

működtek a kiadványok létrehozásában. Az **ukrán és angol nyelven megjelenő** anyagokat – amelyek az UNHCR budapesti képviseletének „Safe Online” nevű, menekültek védelme érdekében indított kampányához kapcsolódóan jelentek meg – több mint 4000 példányban terjesztették Magyarországon 19 partnerszervezet együttműködésével.

Iskolai gyermekjogi plakátok

Az IH – többek között – az ország teljes területén tevékenykedő gyermekjogi képviselők munkáját összefogó Integrált Jogvédelmi Szolgálattal közösen figyelemfelhívó, iskolai plakátokat dolgozott ki. Kiemelt céljuk, hogy felhívják a gyermekek figyelmét arra, hogy

az őket megillető jogok a digitális térben is érvényesek, és visszaélés esetén a védelem online is megilleti őket, van hová fordulniuk. A plakátok közel 4500 köznevelési intézmény diákjaihoz jutottak el.



Tapasztalatok, vélemények

36

Az Internet Hotline vezetőjének meglátása a munkavállalói jóllét megőrzésének fontosságáról

„A hotline-elemzők napi munkavégzése olyan tartalmak megtekintésével jár, amelyek a munka- idő lejártával is pszichés terhelést jelenthetnek, ezért az NMHH számára kiemelten fontos, hogy odafigyeljen munkavállalói mentális egészségére. Rendkívül megterhelő, hogy a bejelentéseken keresztül számos extrém erőszakos és megrázó történettel találkozunk elemzőink, ezért elengedhetetlen, hogy támogató és biztonságos munkakörnyezetben dolgozhassanak. Amellett, hogy az elemzők saját megküzdési stratégiákat dolgoznak ki, különös jelentősége van annak, hogy mindannyian szervezeti szinten támogatott, feldolgozást segítő szolgáltatásokat vehetnek igénybe, így például csoportos szupervíziós alkalmakat és egyéni pszichológiai tanácsadást is. A nemzetközi jógyakorlatokat górcső alá véve további szabályokat is bevezettünk, kiemelt figyelemmel a gyermekkel szembeni szexuális bántalmazást ábrázoló és az extrém erőszakos tartalmak elemzésére. Így például meghatároztuk, hogy egy munkanapon belül maximum három munkaóra időtartamban vizsgálhatnak gyermekpornográf tartalmakat, és heti szinten nem léphetik túl a nyolc munkaórát. Szabályoztuk, hogy erőszakos videók vizsgálata során csak kivételes esetekben lehet a hangot lejátszani megtekintés közben, és a zenehallgatás sem ajánlott az elemzés során. Emellett nem tartózkodhat az elemző egyedül az irodában az erőszakos tartalmak elemzése során, és a munkaidő vége előtt két órával már nem elemezhet extrém erőszakos tartalmakat.”

Egy hotline elemző tapasztalata

„Azokat a bejelentéseket, amelyek gyermekekkel kapcsolatos visszaélésekről szólnak, mindig soron kívül, egy munkanapos határidővel kezeljük. Különösen azok az esetek érzékenyek, amikor maguk a gyermekek vagy gyermekeik ügyében eljáró szülők fordulnak hozzánk, sokszor már nagyon elkeseredett hangvételű, segítségkérő bejelentések formájában. Több esetben a gyermektől kicsalt intim felvételek képezik e bejelentések tárgyát, és többnyire már abban a szakaszban kéri a segítségünket, amikor a gyermeket a képek, videók közzétételével zsarolják. A Nemzeti Nyomozó Iroda munkatársaival szorosan együttműködve próbálunk azonnali segítséget nyújtani az áldozatnak, és tanácsal ellátni az érintett gyermek szülőjét. Nagyon megrázóak ezek az esetek, azonban a szülők által küldött jelzések némi megnyugvást is jelentenek az elemzők számára, hiszen ezekből egyértelműen kirajzolódik, hogy a gyermek nincs egyedül a problémájával, és olyan bizalmi kapcsolatban van a szülőjével, ami lehetővé tette számára azt, hogy merjen otthon szólni, és segítséget kérni.”

Péter Gyula

*r. alezredes,
a Nemzeti Nyomozó Iroda
Kiberbűnözés Elleni Főosztály
Felderítő Osztályának vezetője*



„Az NMHH Internet Hotline munkatársai olyan kivételes csapatot alkotnak, amely rendkívüli közvetlenséggel, nyitottsággal és határozottsággal végzi tevékenységét az online világ kihívásai kapcsán. Az általuk képviselt hozzáállás megoldáscentrikus, és mindig az ügyfél védelme és korrekt tájékoztatása áll az első helyen. Annak ellenére, hogy sokszor szerintünk már előre tudják a válaszainkat, mindig tisztelettel és figyelemmel fordulnak hozzánk akár az online térben elkövetett csalásokkal, akár egyéb szakmai kérdéssel kapcsolatosan. Ez az elhivatottság és rugalmasság teszi őket igazán kiváló partnerekké számunkra.”

Fribék Judit

*r. százados,
a Nemzeti Nyomozó Iroda
Kiberbűnözés Elleni Főosztály
Nyomozó Osztály
Gyermekvédelmi Alosztályának
vezetője*



„A rendőrség és az NMHH Internet Hotline szoros együttműködése létfontosságú a gyermekek online szexuális kizsákmányolása elleni harcban. Az Internet Hotline gyorsan és hatékonyan képes reagálni a bejelentésekre, míg a rendőrség jogi hatalommal rendelkezik a bűnüldözés terén. Az együttműködésünk révén az online visszaélések gyorsabban felderíthetők és a tettesek hamarabb felelősségre vonhatók. Fontos, hogy az NMHH lehetőséget biztosít a gyerekeknek és szüleiknek, hogy anonim módon jelentsenek be gyanús tevékenységeket, elősegítve ezzel az online biztonság megőrzését.”

Dushica Naumovska

*az INHOPE
operatív igazgatója*



„A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság működteti az INHOPE 55 taghotline-jának egyikét. Az Internet Hotline 2011 óta fogad bejelentéseket magyar állampolgároktól az interneten talált illegális anyagokról. A hotline munkája döntő fontosságú a gyermekekkel szemben elkövetett szexuális visszaélést rögzítő anyagok internetről való kollektív eltávolítása szempontjából, és büszkék vagyunk arra, hogy az Internet Hotline tagja az INHOPE hálózatának.”

37

Nagy-Szakál Zoltán

a Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium Digitális és Vizuális Kultúra Munkaközösség vezetője



„Védd a jövődet ma: Legyél okos az online világban, és tartsd az adataidat biztonságban!” (ChatGPT)

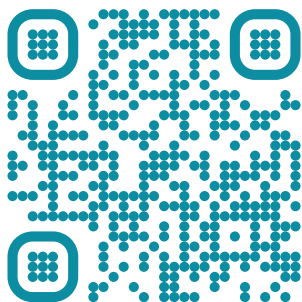
„Ez volt a 2024-ben immáron harmadszor megrendezett Internetbiztonsági Téma napunk mottója. Ehhez a mottóhoz nagyon jól csatlakozott a témanapon 2 éve résztvevő NMHH Internet Hotline csapata. Mind a két alkalommal 3-3 előadást tartottak az Internet Hotline működéséről, annak tapasztalatairól. Megosztották a legújabb internetes csalásokkal, átverésekkel kapcsolatos ismereteket, nagy hangsúlyt fektettek ezek elkerülésére és megelőzésére. Diákjaink kicsit kételkedve mentek az előadásra annak komoly címe miatt („Merj segítséget kérni, ha online visszaélés áldozatává váltál! – Az Internet Hotline tapasztalatai”), de minden alkalommal új, hasznosítható ismeretek birtokában távoztak az előadásokról. Kicsit tisztábban látták azt, hogy hogyan védekezzenek az online visszaélésekkel szemben, és megtapasztalhatták, hogy van segítség, van kihez fordulni. Köszönet ezekért az NMHH Internet Hotline Osztály munkatársainak, akik ezeket az ismereteket mindig szakszerűen, de a gyerekek számára érthetően megfogalmazva tudták átadni a jó hangulatú, interaktív előadásokon. Reméljük, a továbbiakban is folytatódik ez az együttműködés iskolánk és az NMHH között.”

Kiadó: Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, 1015 Budapest, Ostrom u. 23–25.

Felelős kiadó: Dr. Koltay András, az NMHH elnöke

Nyomda: Pátria Nyomda Zrt.

Budapest, 2024. június



<https://nmhh.hu>